

ἀκυρίευτος ἐπίθ. Πόντ. (Οἶν.) — Λεξ. Λάουνδ. Ἡπίτ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀκυρίευτος.

1) Ὁ μὴ κυριευθεὶς Λεξ. Λάουνδ. Ἡπίτ. 2) Μεταφ. μὴ καταληφθεὶς ὑπὸ πάθους ἠθικοῦ Πόντ. (Οἶν.)

ἀκυρος ἐπίθ. λόγ. κοιν. ἄτσουρος Λέσβ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἄκυρος.

1) Ὁ ἐστερημένος νομίμου κύρους, ἐπὶ διαθηκῶν, συμβολαίων, πωλητηρίων ἐγγράφων, δωρητηρίων κττ.: ἄμος ἀκυρος. Διαθήκη ἀκυρη. Ἐγγραφο-συμβόλαιο ἀκυροποιήσιν. 2) Ὁ μὴ χρησιμοποιούμενος, ἀχρησιμοποίητος, χρεῖστος κοιν.

ἀκυροχάρτι τό, Χίος

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἄκυρος καὶ τοῦ οὐσ. χαρτί.

1) Ἐγγραφον ὑποκείμενον εἰς ἀκύρωσιν ὑπὸ ἀρμοδίου ἀρχῆς. 2) Ἐγγραφον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀκυροῦται προγενεστέρα πράξεις.

ἀκυρώνω λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἀκυρῶ.

Καθιστῶ τι ἄνευ κύρους, ἄνευ ἰσχύος, καταργῶ, ἀθετῶ: Ἀκυρώνω διαθήκη - ἐκλογή - συμφωνία.

ἀκύρωτος ἐπίθ. (I) ἀμάρτ. ἀτῶρωτος Πόντ. (Ῥοφ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀκύρωτος = ὁ μὴ ἐπικεκυρωμένος.

1) Ὁ μὴ λαμβάνων τέλος, ὁ μὴ περατούμενος: Ἡ δουλεία ἀτῶρωτο ἐν (ἡ ἐργασία δὲν τελειώνει). 2) Ὁ μὴ ἐξαντληθεὶς: Ἀτῶρωτο φασὶ - ψωμί κττ.

ἀκύρωτος ἐπίθ. (II) Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *κυρωτός < κυρώνω (II).

Ὁ στερούμενος πατρὸς ἐνθ' ἄν.: Γνωμ.

Ἀκύρωτος καὶ ἀμάνρωτος καὶ ὀρφανός 'ς σὸν κόσμον

(ἐπὶ τοῦ στερουμένου παντὸς συγγενοῦς. Συνών. πεντάρφανος) Σάντ.

ἀκωστάριστος ἐπίθ. Λεξ. Ἐλευθερουδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *κωσταριστός < κωσταρίζω.

Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου δὲν ὠρίσθη ἡ τιμή, ὁ μὴ τιμολογηθεὶς, ἐπὶ ἐμπορεύματος.

-**άλα** κατάλ. παραγωγικὴ πολλαχ.

Ἐξ οὐσ. παραγομένων ὑποχωρητικῶς ἐκ ρημάτων, οἷα: μουντζαλώνω - μουντζάλα, πιλαλώ - πιλάλα κττ. ἀπεσπάρθη ὁλόκληρον τὸ -άλα ὡς κατάλ. Πβ. NDossios Beitr. neugr. Wortbild. 29, ΓΧατζιδ. MNE 2,250 καὶ KDieterich ἐν Balkan - Archiv 4 (1928) 121 καὶ 143.

Δι' αὐτῆς σχηματίζονται οὐσιαστικά μετ' ἀφρημένης ἢ καὶ συγκεκριμένης σημασίας, οἷον: κρεμῶ - κρεμάλα, τρέχω - τρεχάλα, φεύγω - φευγάλα κτλ.

άλα ἐπιφών. σύνηθ.

Τὸ Ἑνετ. *ala* = ἐμπρός ὡς ὄρ. ναυτικός.

1) Ἐκφράζει προτροπὴν πρὸς κίνησιν ἰδίᾳ ἐν τῷ ναυτικῷ βίῳ ἐπαναλαμβανόμενον συνήθως ἢ συνεκφερόμενον

μετ' ἄλλων παρακλειασματικῶν λέξεων σύνηθ.: Ἄλα ἄλα! Ἄλα ἐμπρός! Ἄλα γειά σου! Ἄλα ἄλα, μὴ χάνετε καιρό! Ἄλα ἄλα τὸ κουπί! Ἄλα μόλα! (προσταγὴ τοῦ πλοιάρχου πρὸς τοὺς ναύτας) σύνηθ. Ἄλα, Γοργάδα, ἄλα! (προτροπὴ πρὸς ἵππον) Πελοπν. (Ἄργ.) Ἄλα τὸ βούτυρο, καλὸ βούτυρο! (διαλάλησις τοῦ πωλητοῦ βουτύρου, ἥτοι ἐμπρός, νὰ ἀγοράσετε βούτυρο καλόν!) Κύθν. Ἄλα νὰ τ' ἀβγατίσωμε! (ἐμπρός νὰ τὰ τελειώσωμεν) Σίφν. Συνών. ἐμπρός.

2) Ἐκφράζει χλευασμὸν πρὸς τὸν προσπαθοῦντα μὲν νὰ κατορθώσῃ τι, ἀλλ' ἀποτυγχάνοντα Κεφαλλ. Μακεδ. (Γκιουβ.) κ. ἄ.: Ἄλα ποῦ δὲ δορεῖς νὰ καβαλλικέψῃς! (ἔ, σὺ ποῦ δὲν ἠμπορεῖς κτλ.) Κεφαλλ. Ἄλα ποῦ δὲ σὲ θέλει! αὐτόθ. Ἄλα! (πρὸς τὸν ἐν παιδιᾷ ἀποτυγχάνοντα τοῦ σκοποῦ κατὰ τὴν βολὴν) Γκιουβ.

άλα ἢ, Σῦρ. (Ἐρμούπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιφών. ἄλα οὐσιαστικοποιηθέντος.

Ἀρωγή, βοήθεια: Δῶσε μου μὴν ἄλα.

άλαβαστράκι τό, ἀμάρτ. ἄλαμαστράτ' Λέσβ.

Ὑποκορ. τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀλάβαστρον, ὅπερ νῦν δὲν μαρτυρεῖται.

Ὑαλὸς ἀρίστης ποιότητος, κρύσταλλος. Συνών. κρύσταλλο. [**]

άλαβαστρένιος ἐπίθ. Κῶς κ. ἄ. — ΓΜαρκορ. Μικρὰ ταξιδ. 68 ELegrand Chansons 232 — Λεξ. Λάουνδ. ἀλοβοστρένιος Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀλάβαστρον ἀμαρτ. νῦν. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ὁ ἐξ ἀλαβάστρου πεποιημένος, ὁ ὅμοιος πρὸς ἀλάβαστρον ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἐχει καὶ μαῦρα μάτια κ' ἔχει ξανθὰ μαλλιά, στηθάκια ἄλαβαστρένια, βυζάκια στρογγυλά

ELegrand ἐνθ' ἄν. Ἐν παραλλαγῇ.

Στηθάκια ἀλοβοστρένια, βυζάκια στρογγυλά.

Καλάβρυτ. — Ποίημ.

Πλήθος μαλλιά κυμάτιζαν 'ς τὸ ἄλαβαστρένιο σῶμα

ΓΜαρκορ. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀλαβάστρινος.

άλαβάστρινος ἐπίθ. ΚΠαλαμ. Πολιτ. καὶ μοναχ. 134 — Λεξ. Ἡπίτ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀλαβάστρινος.

Ἀλαβαστρένιος, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Τὰ κρίνα τ' ἀλαβάστρινα | τοῦ Ἀπρίλι θυματήρια.

ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν.

άλαβαστρίτης ὁ, Ζάκ. — Λεξ. Λάουνδ. Ἡπίτ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀλαβαστρίτης.

Τὸ ὀρυκτὸν ἀλαβαστρίτης, ποικιλία γύψου ἢ ἀσβεστίου. [**]

άλαβέρα ἢ, Πόντ. (Ἱμερ. Κερασ. Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ὁλόβηρος = βάμμα πορφυροῦν. Πβ. Προκοπ. Ἀνέκδ. 142,4 (ἔκδ. Βόνν.) «βάμματος δὲ τοῦ βασιλικοῦ, ὅπερ καλεῖν ὁλόβηρον νενομίκασι».

Ὑφασμα μεταξωτὸν παρουσιάζον ποικιλίαν ἀποχρώσεων ἀναλόγως τῆς θέσεως συνήθως ὄν χρώματος βύσσου ἀποκλίνοντος πρὸς τὸ ἰόχρουν ἢ πράσινον ἢ κυανοῦν